

νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών

Κ. Μερτζιάνης: 1599056



επιβλέπων Κ. Μανωλίδης

## «η πλατεία στο κτίριο» νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών

Το κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών είναι κτισμένο στο κέντρο της πόλης, στην Πλατεία Εμπορίου, στη συμβολή τεσσάρων οδικών αρτηριών. Οι επιμήκεις μπετονένιες καμάρες και η στοά που το διατρέχει συνθέτουν την εικόνα ενός κτιρίου-σημείου αναφοράς της πόλης, σε μια πλατεία που προέκυψε από ανάγκη κατανομής κυκλοφοριακών κινήσεων στο ιστορικό κέντρο των Σερρών.

Το κτίριο (Μουτσόπουλος, 1960) στέγαζε εμπορικά καταστήματα που σήμερα στην πλειοψηφία τους έχουν μετατραπεί σε αποθήκες, με συνέπεια να πάψει να λειτουργεί η εσωτερική στοά του ως κέντρο εμπορικής συναλλαγής και ανθρώπινης επαφής. Η παλαίωση του κτιρίου, η λειτουργία ελάχιστων πια καταστημάτων και η απουσία φροντίδας και συντήρησης από πλευράς του Δήμου έχουν λειτουργήσει προς μια απαξιωτική εικόνα της Δημοτικής Αγοράς στη συνείδηση της τοπικής κοινωνίας και σε προτάσεις για κατεδάφιση του.

Παρόλα αυτά το κτίριο είναι αντιπροσωπευτικό της εποχής όπου η τοπική αγορά, το λιανικό εμπόριο και οι μικροπωλητές αποτελούσαν τη βάση της οικονομικής ζωής της πόλης. Παράλληλα, η ήπια μοντέρνα μορφολογία του και η τυποποίηση και επανάληψη αρχιτεκτονικών στοιχείων και λειτουργικών μονάδων αναδεικνύουν μια σχεδόν «βιομηχανική» αρχιτεκτονική φυσιογνωμία με σημαντική συνεισφορά στο αστικό τοπίο των Σερρών. Στο καθαρό λεξιλόγιο του κτιρίου έχει επίσης χωνευτεί με έναν ενδιαφέροντα τρόπο και η υπαινικτική αναφορά στα βυζαντινά και μουσουλμανικά μνημεία της πόλης (Ναός Αγ. Θεοδώρων, Αγ. Νικολάου, Μπεζεστένι).

Αυτές οι διαπιστώσεις οδήγησαν στην πρόταση για διατήρηση και επανάχρηση του κτιρίου ώστε να παραμείνει ένα ζωντανό στοιχείο της νεότερης ιστορίας της περιοχής και της πλατείας, όπου επιβιώνουν ακόμα τα παραδοσιακά μαγαζιά και οι περιοδικές συγκεντρώσεις πλανόδιων εμπόρων. Ένα κτίριο τοπόσημο μιας περιοχής που αμφιταλαντεύεται ανάμεσα στην επιλογή του εκσυγχρονισμού, ή στη διατήρηση της δομής του πρόσφατου παρελθόντος της.

Η πλατεία Εμπορίου δείχνει να μην εκπληρώνει τις εκ προοιμίου απαιτήσεις και προϋποθέσεις ενός δημόσιου χώρου περιπάτου, ανάπαυσης, συγκέντρωσης και διακοπής του σφικτού αστικού ιστού. Οι δυνατότητες της, σχεδόν πλήρως εξουδετερωμένες από την παρουσία των συγκλινόντων οδικών αξόνων, εντοπίζονται μόνο σε τμήματα νησίδων και διευρύνσεις των πεζοδρομίων. Η πρόταση έχει σαν στόχο να συνδυάσει την επέμβαση στο κτίριο και τη διαμόρφωση νέων χρήσεων, με μια λογική ενδυνάμωσης του κατακερματισμένου ελεύθερου χώρου και των αντίστοιχων λειτουργιών της πλατείας.

Οι νέες χρήσεις που απευθύνονται κατά κύριο λόγο στους φοιτητές της πόλης αλλά και στο ευρύτερο κοινό, διαθέσιμες στο σύνολο τους κατά τη διάρκεια της ημέρας, θα εξασφαλίσουν την πυκνότητα παρουσίας και τον συλλογικό χαρακτήρα του δημόσιου χώρου ενώ οι κοινόχρηστοι υπαίθριοι χώροι που δημιουργούνται παρέχουν το έδαφος για την ανάπτυξη αυτού του χαρακτήρα. Έτσι η πλατεία που βρίσκεται σε καταστολή βρίσκει μια διέξοδο προς το κτίριο.

Στοιχεία της δομής του πολεοδομικού ιστού της πλατείας όπως οι τεθλασμένες γραμμές που συνθέτουν το μέτωπο της Αγοράς και των γειτονικών τετραγώνων, αποτέλεσαν την απαρχή για το συνθετικό χειρισμό του ζητήματος της επέμβασης στο κτίριο. Το κτίριο με τη νέα μορφή του συμμετέχει οργανικά στο αντιληπτικό περιβάλλον της πλατείας, με την επιμήκη μορφολογία και το ακανόνιστο περίγραμμα, απόρροια της παρουσίας των οδικών αρτηριών που συγκλίνουν και αλλάζουν κατεύθυνση κατά την είσοδο και έξοδο από αυτή. Οι πειραματισμοί έγιναν με γνώμονα τις παρατηρήσεις για τη δομή του αστικού ιστού της περιοχής, σε μια καθ' ύψος επέμβαση που αναθεωρεί το χρηστικό ρόλο και τη σημασιολογία του κτιρίου. Η δημιουργία «κτιρίου στο κτίριο» που θα αποτελέσει την αφετηρία για τη λειτουργία «της πλατείας μέσα σε αυτό». Μία επέμβαση που θα εξασφαλίσει την αίσθηση του σύγχρονου χωρίς να διαταράξει τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά στοιχεία του κτιρίου, αλλά θα λειτουργεί με αυτό ως ενιαίο σώμα

Στο ισόγειο της Δημοτικής Αγοράς με την απομάκρυνση μιας ομάδας χώρων επιτρέπεται η διείσδυση της πλατείας και το αβίαστο πέρασμα στο κοινόχρηστο επίπεδο της οροφής. Οι χώροι που παραμένουν στο ισόγειο φιλοξενούν την είσοδο της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης που χωροθετείται στον πρώτο όροφο, παραρτήματα γραμματειών και υπηρεσιών εξυπηρέτησης φοιτητών. Ένα ίντερνετ καφέ προτείνεται να λειτουργήσει στο προιονωτής κάτοψης μέτωπο της βορειοδυτικής πλευράς σε μια προσπάθεια αντιστοιχίας της χρήσης (σύγχρονη τεχνολογία) με το βιομηχανικό χαρακτήρα που πρεσβεύει η χαρακτηριστική αυτή δομή.

Στο πρώτο όροφο στεγάζεται η Βιβλιοθήκη, που επεκτείνεται με τα αναγνωστήρια της και στα έως τώρα διαμπερή τύμπανα του ανώτερου επιπέδου. Η οροφή του μονώροφου τμήματος της Αγοράς λειτουργεί σαν υπερυψωμένη επέκταση της πλατείας. Εκεί δημιουργείται ένα ιδιαίτερο τοπίο που περιλαμβάνει μια κλιμακωτή επιφάνεια, κάτι μεταξύ κλιμακοστάσιου και κερκίδας και έναν ψηλό τοίχο με χαραμάδες προς τον ακάλυπτο του τετραγώνου και εσοχές με χρήσεις τηλεφωνικών θαλάμων, αναλήψεις μετρητών κ.α. Τμήματα του τοίχου αυτού είναι διάτρητα και φέρνουν φως στο ισόγειο. Κυρίαρχο στοιχείο του περιβάλλοντος αυτού του υπαίθριου ορόφου είναι το "αιωρούμενο" μπαρ που "πατάει" σε ελαφρά μεταλλικά στηρίγματα. Πρόκειται για τη ισχυρότερη προσθήκη στο κτίριο που αποκαθιστά οπτικά τη σχέση του κτιρίου με τις

εντάσεις και γεωμετρίες του άμεσου αστικού χώρου δηλώνοντας ταυτόχρονα με σαφήνεια τον προσθετικό του χαρακτήρα.

"η πλατεία στο κτίριο" νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών

<b>περιγραφή θέματος</b>	1- 2
<b>πρόταση</b>	2- 8
<b>σχέδια</b>	
κατόψεις	9- 14
όψεις- τομές	15- 17
προοπτικά	18- 21
<b>summary of the project</b>	22- 24



"η πλατεία στο κτίριο" νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών

Το κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών είναι κτισμένο στο κέντρο της πόλης, στην Πλατεία Εμπορίου, στη συμβολή τεσσάρων οδικών αρτηριών. Οι επιμήκεις μπετονένιες καμάρες και η στοά που το διατρέχει συνθέτουν την εικόνα ενός κτιρίου-σημείου αναφοράς της πόλης, σε μια πλατεία που προέκυψε από ανάγκη κατανομής κυκλοφοριακών κινήσεων στο ιστορικό κέντρο των Σερρών.

Το κτίριο (Μουτσόπουλος, 1960) στέγαζε εμπορικά καταστήματα που σήμερα στην πλειοψηφία τους έχουν μετατραπεί σε αποθήκες, με συνέπεια να πάψει να λειτουργεί η εσωτερική στοά του ως κέντρο εμπορικής συναλλαγής και ανθρώπινης επαφής. Η παλαιώση του κτιρίου, η λειτουργία ελάχιστων πια καταστημάτων και η απουσία φροντίδας και συντήρησης από πλευράς του Δήμου έχουν λειτουργήσει προς μια απαξιωτική εικόνα της Δημοτικής Αγοράς στη συνείδηση της τοπικής κοινωνίας και σε προτάσεις για κατεδάφιση του.



1: 2500



"η πλατεία στο κτίριο" νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών

Παρόλα αυτά το κτίριο είναι αντιπροσωπευτικό της εποχής όπου η τοπική αγορά, το λιανικό εμπόριο και οι μικροπωλητές αποτελούσαν τη βάση της οικονομικής ζωής της πόλης. Παράλληλα, η ήπια μοντέρνα μορφολογία του και η τυποποίηση και επανάληψη αρχιτεκτονικών στοιχείων και λειτουργικών μονάδων αναδεικνύουν μια σχεδόν «βιομηχανική» αρχιτεκτονική φυσιογνωμία με σημαντική συνεισφορά στο αστικό τοπίο των Σερρών. Στο καθαρό λεξιλόγιο του κτιρίου έχει επίσης χωνευτεί με έναν ενδιαφέροντα τρόπο και η υπαινικτική αναφορά στα βυζαντινά και μουσουλμανικά μνημεία της πόλης (Ναός Αγ. Θεοδώρων, Αγ. Νικολάου, Μπεζεστένι).

Αυτές οι διαπιστώσεις οδήγησαν στην πρόταση για διατήρηση και επανάχρηση του κτιρίου ώστε να παραμείνει ένα ζωντανό στοιχείο της νεότερης ιστορίας της περιοχής και της πλατείας, όπου επιβιώνουν ακόμα τα παραδοσιακά μαγαζιά και οι περιοδικές συγκεντρώσεις πλανόδιων εμπόρων. Ένα κτίριο τοπόσημο μιας περιοχής που αμφιταλαντεύεται ανάμεσα στην επιλογή του εκσυγχρονισμού, ή στη διατήρηση της δομής του πρόσφατου παρελθόντος της.



"η πλατεία στο κτίριο" νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών

Η πλατεία Εμπορίου δείχνει να μην εκπληρώνει τις εκ προοιμίου απαιτήσεις και προϋποθέσεις ενός δημόσιου χώρου περιπάτου, ανάπαυσης, συγκέντρωσης και διακοπής του σφικτού αστικού ιστού. Οι δυνατότητες της, σχεδόν πλήρως εξουδετερωμένες από την παρουσία των συγκλινόντων οδικών αξόνων, εντοπίζονται μόνο σε τμήματα νησίδων και διευρύνσεις των πεζοδρομίων. Η πρόταση έχει σαν στόχο να συνδυάσει την επέμβαση στο κτίριο και τη διαμόρφωση νέων χρήσεων, με μια λογική ενδυνάμωσης του κατακερματισμένου ελεύθερου χώρου και των αντίστοιχων λειτουργιών της πλατείας.

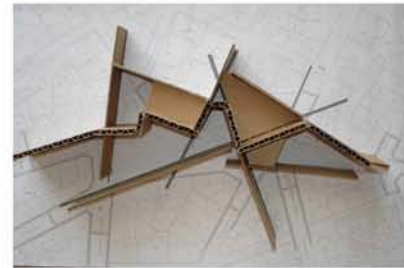
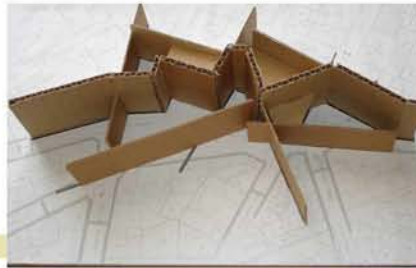
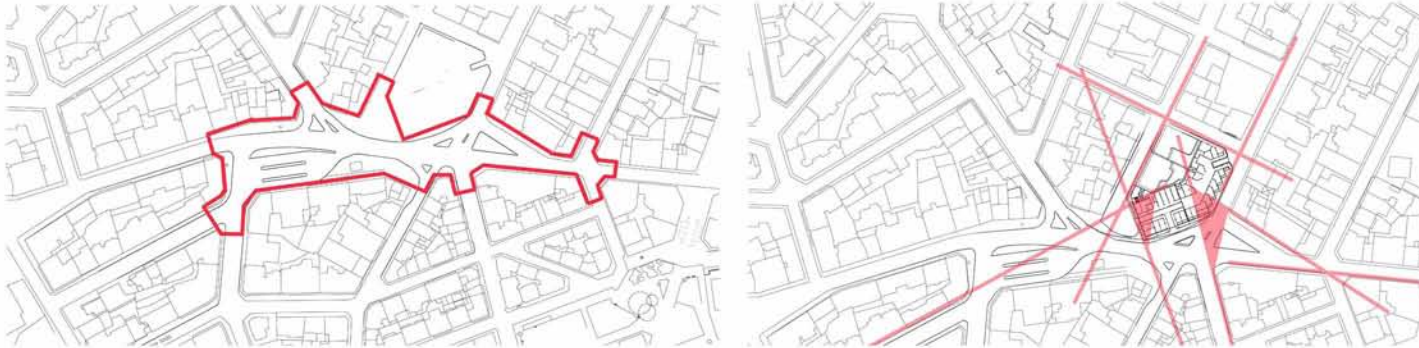
Οι νέες χρήσεις που απευθύνονται κατά κύριο λόγο στους φοιτητές της πόλης αλλά και στο ευρύτερο κοινό, διαθέσιμες στο σύνολο τους κατά τη διάρκεια της ημέρας, θα εξασφαλίσουν την πυκνότητα παρουσίας και τον συλλογικό χαρακτήρα του δημόσιου χώρου ενώ οι κοινόχρηστοι υπαίθριοι χώροι που δημιουργούνται παρέχουν το έδαφος για την ανάπτυξη αυτού του χαρακτήρα. Έτσι η πλατεία που βρίσκεται σε καταστολή βρίσκει μια διέξοδο προς το κτίριο.





"η πλατεία στο κτίριο" νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών

Στοιχεία της δομής του πολεοδομικού ιστού της πλατείας όπως οι τεθλασμένες γραμμές που συνθέτουν το μέτωπο της Αγοράς και των γειτονικών τετραγώνων, αποτέλεσαν την απαρχή για το συνθετικό χειρισμό του ζητήματος της επέμβασης στο κτίριο. Το κτίριο με τη νέα μορφή του συμμετέχει οργανικά στο αντιληπτικό περιβάλλον της πλατείας, με την επιμήκη μορφολογία και το ακανόνιστο περίγραμμα, απόρροια της παρουσίας των οδικών αρτηριών που συγκλίνουν και αλλάζουν κατεύθυνση κατά την είσοδο και έξοδο από αυτή.



"η πλατεία στο κτίριο" νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών

Οι πειραματισμοί έγιναν με γνώμονα τις παρατηρήσεις για τη δομή του αστικού ιστού της περιοχής, σε μια καθ' ύψος επέμβαση που αναθεωρεί το χρηστικό ρόλο και τη σημασιολογία του κτιρίου. Η δημιουργία «κτιρίου στο κτίριο» που θα αποτελέσει την αφετηρία για τη λειτουργία «της πλατείας μέσα σε αυτό». Μία επέμβαση που θα εξασφαλίσει την αίσθηση του σύγχρονου χωρίς να διαταράξει τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά στοιχεία του κτιρίου, αλλά θα λειτουργεί με αυτό ως ενιαίο σώμα



"η πλατεία στο κτίριο" νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών





"η πλατεία στο κτίριο" νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών

Στο ισόγειο της Δημοτικής Αγοράς με την απομάκρυνση μιας ομάδας χώρων επιτρέπεται η διείσδυση της πλατείας και το αβίαστο πέρασμα στο κοινόχρηστο επίπεδο της οροφής. Οι χώροι που παραμένουν στο ισόγειο φιλοξενούν την είσοδο της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης που χωροθετείται στον πρώτο όροφο, παραρτήματα γραμματειών και υπηρεσιών εξυπηρέτησης φοιτητών. Ένα ίντερνετ καφέ προτείνεται να λειτουργήσει στο προιωνωτής κάτοψης μέτωπο της βορειοδυτικής πλευράς σε μια προσπάθεια αντιστοιχίας της χρήσης (σύγχρονη τεχνολογία) με το βιομηχανικό χαρακτήρα που πρεσβεύει η χαρακτηριστική αυτή δομή.



"η πλατεία στο κτίριο" νέες χρήσεις στο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς Σερρών

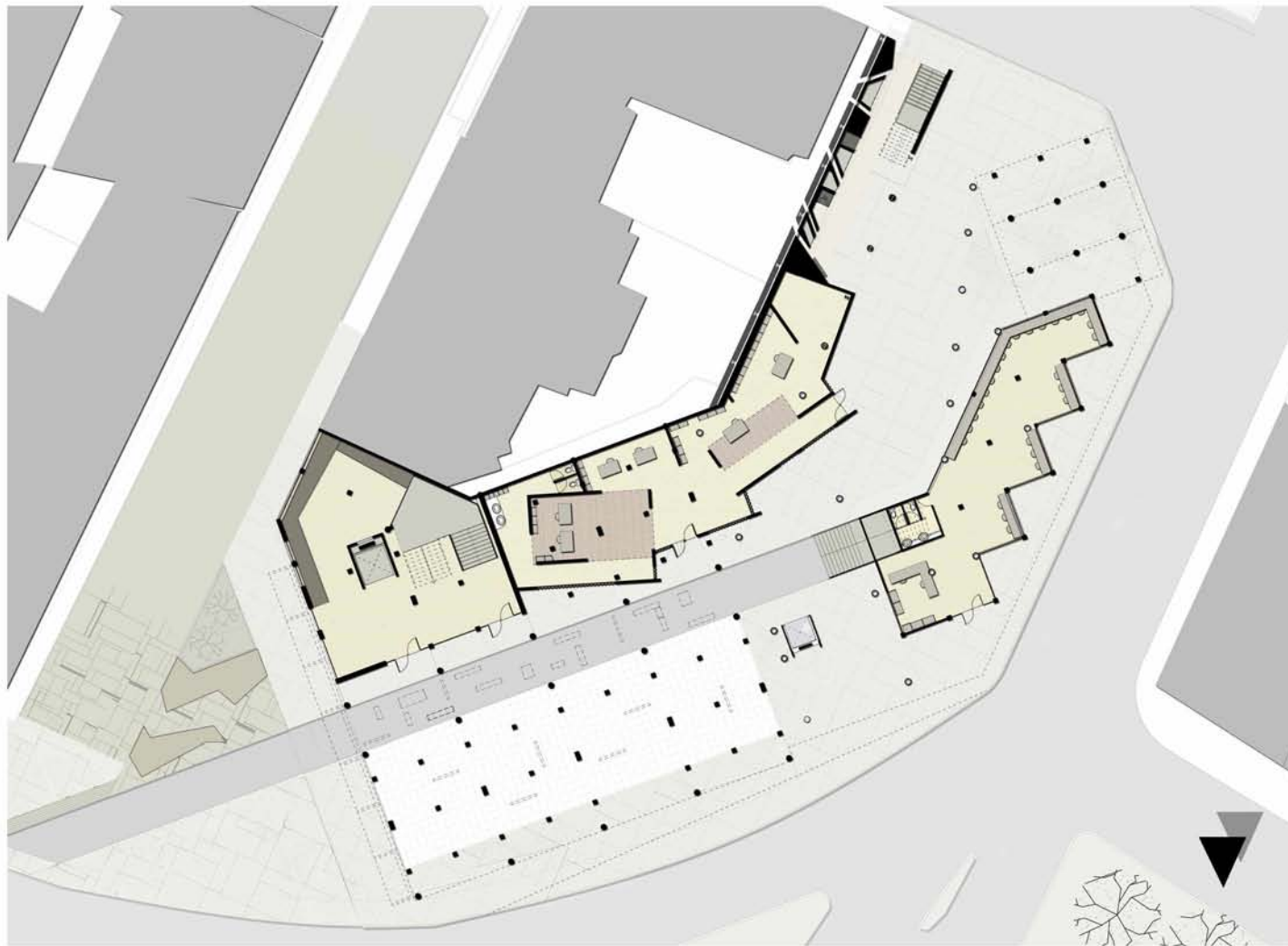
Στον πρώτο όροφο στεγάζεται η Βιβλιοθήκη, που επεκτείνεται με τα αναγνωστήρια της και στα έως τώρα διαμπερή τύμπανα του ανώτερου επιπέδου. Η οροφή του μονώροφου τμήματος της Αγοράς λειτουργεί σαν υπερυψωμένη επέκταση της πλατείας. Εκεί δημιουργείται ένα ιδιαίτερο τοπίο που περιλαμβάνει μια κλιμακωτή επιφάνεια, κάτι μεταξύ κλιμακοστάσιου και κερκίδας και έναν ψηλό τοίχο με χαραμάδες προς τον ακάλυπτο του τετραγώνου και εσοχές με χρήσεις τηλεφωνικών θαλάμων, αναλήψεις μετρητών κ.α. Τμήματα του τοίχου αυτού είναι διάτρητα και φέρνουν φως στο ισόγειο. Κυρίαρχο στοιχείο του περιβάλλοντος αυτού του υπαίθριου ορόφου είναι το "αιωρούμενο" μπαρ που "πατάει" σε ελαφρά μεταλλικά στηρίγματα. Πρόκειται για τη ισχυρότερη προσθήκη στο κτίριο που αποκαθιστά οπτικά τη σχέση του κτιρίου με τις εντάσεις και γεωμετρίες του άμεσου αστικού χώρου δηλώνοντας ταυτόχρονα με σαφήνεια τον προσθετικό του χαρακτήρα.





ΓΕΝΙΚΟ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ-  
ΠΡΟΤΑΣΗ  
1: 2000

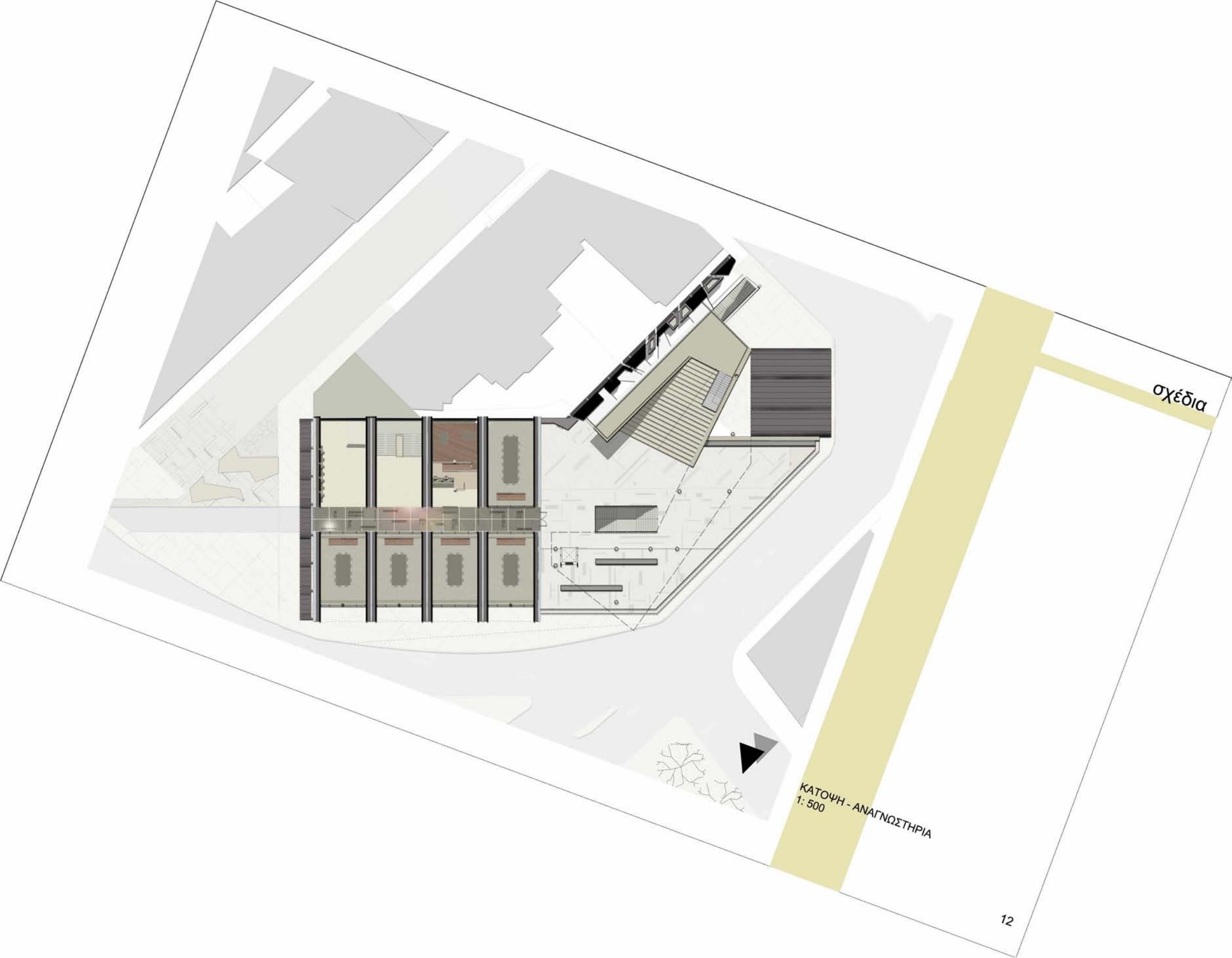




ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ  
1: 500

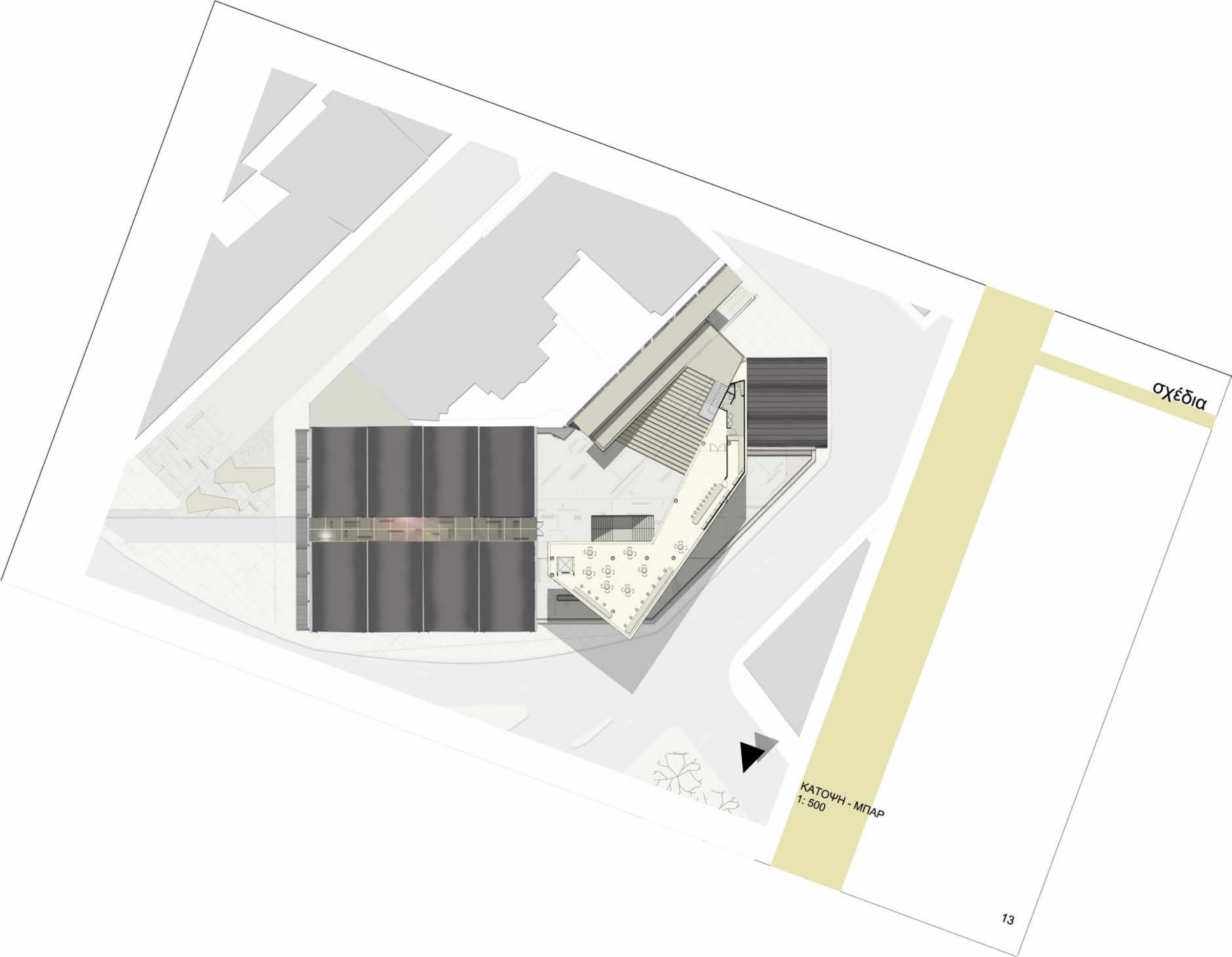


ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ  
1: 500



σχέδια

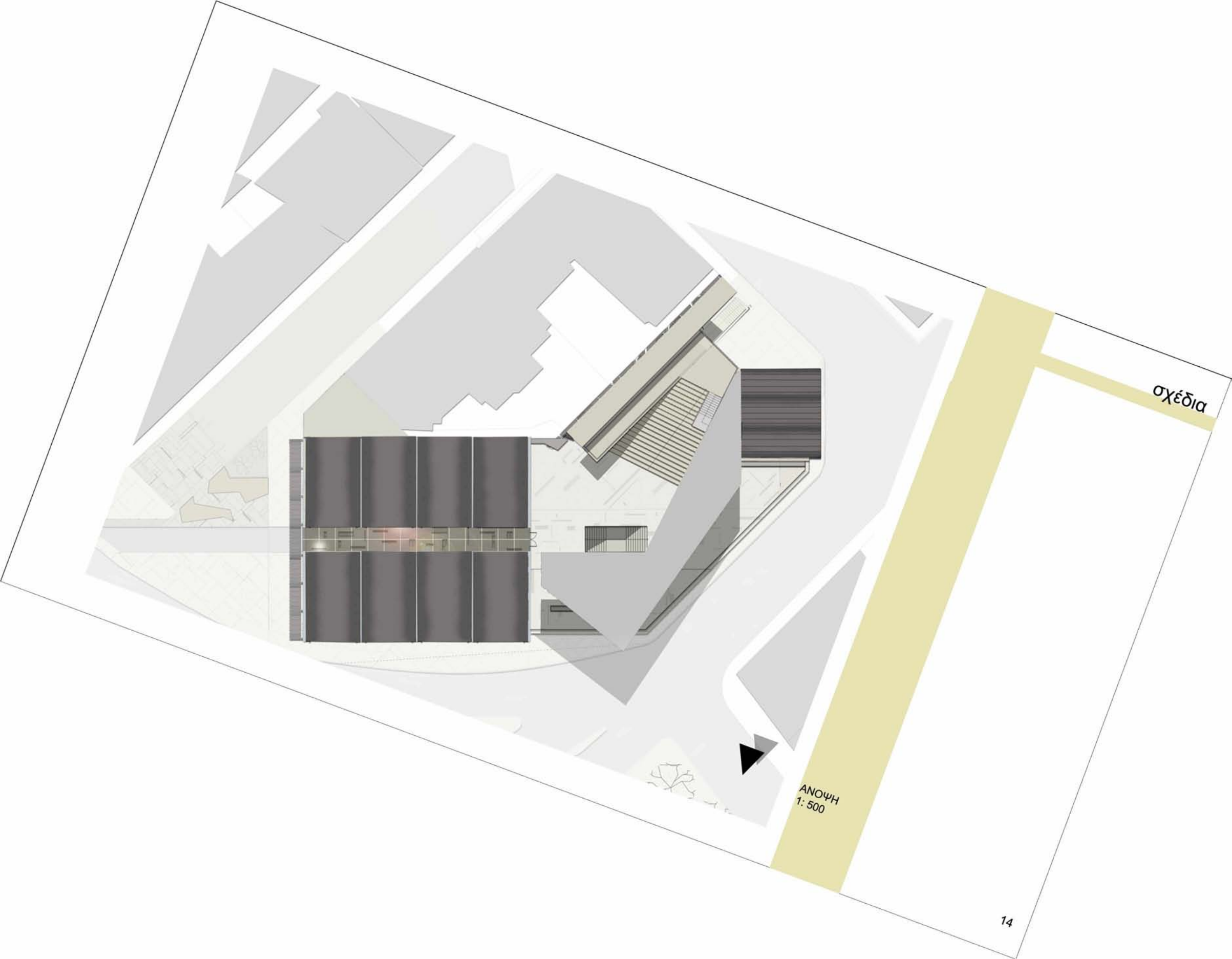
ΚΑΤΟΨΗ - ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΑ  
1: 500



σχέδια

ΚΑΤΟΨΗ - ΜΠΑΡ  
1: 500





σχέδια

ΑΝΟΨΗ  
1: 500



ΚΥΡΙΑ ΟΨΗ  
1: 500

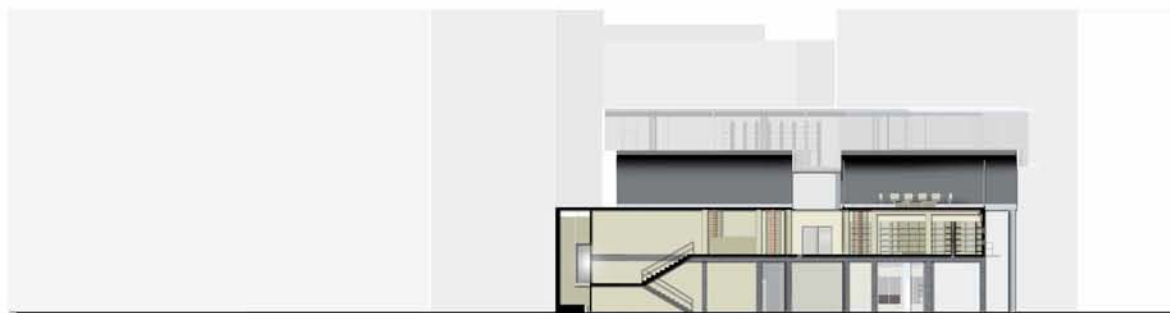


ΤΟΜΗ Ι  
1: 500

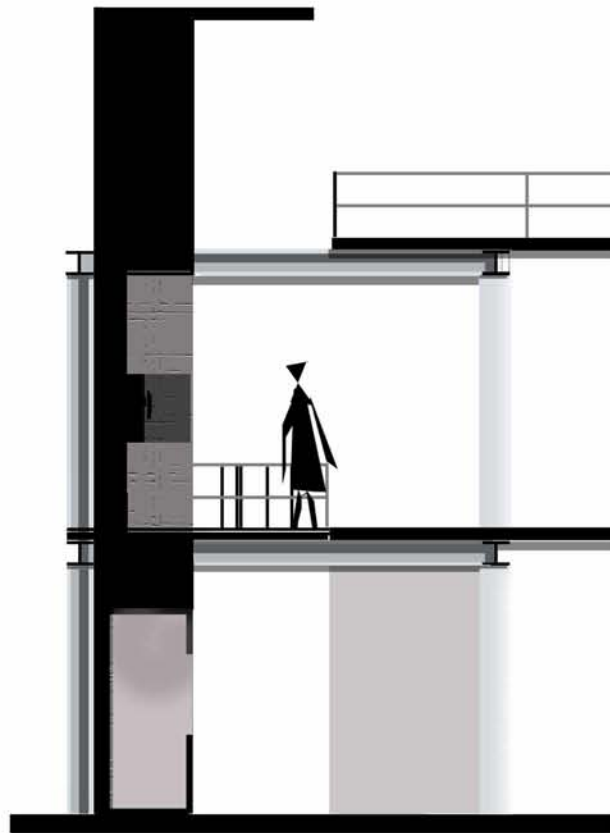
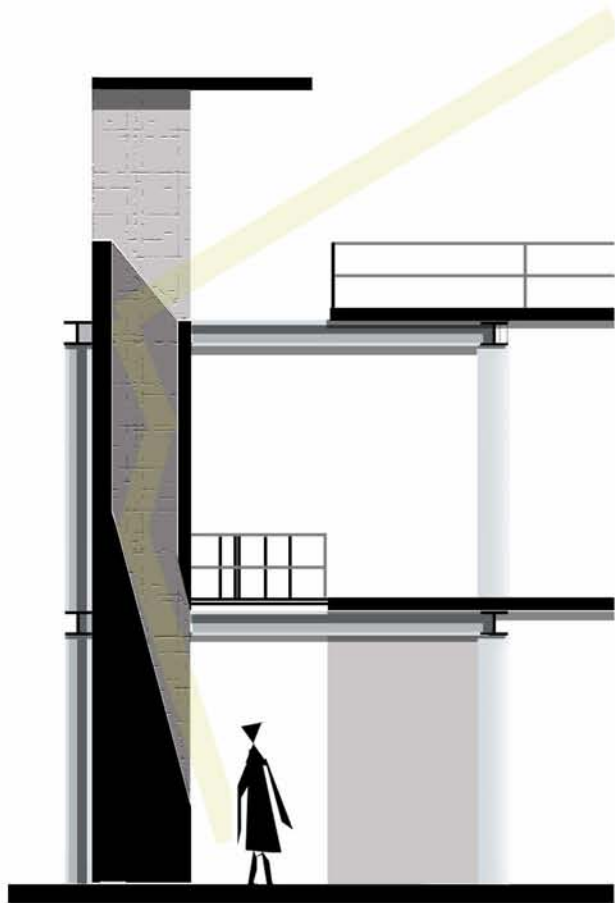




ΠΛΑΓΙΑ ΟΨΗ  
1: 500



ΤΟΜΗ II  
1: 500



ΤΟΜΗ  
ΔΙΑΤΡΗΤΟΥ ΤΟΙΧΟΥ  
1: 100





ΙΣΟΓΕΙΟΣ ΧΩΡΟΣ  
ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ



ΙΣΟΓΕΙΟΣ ΧΩΡΟΣ  
ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ



ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΡΟΦΟΥ  
ΔΙΑΤΡΗΤΟΣ ΤΟΙΧΟΣ



"The square into the building" New utilities in the Popular Market building in Serres

The Popular Market building in Serres is built in the Market Square of town. The building lies on an intersection point of four main roads. Both its concrete arches and arcade justify its domination into the urban iconography.

Built by Moutsopoulos in 1960, it used to accommodate commercial activities. Nowadays, those stores have been converted to storage areas, with a detrimental effect regarding human dealing and commercial life inside the arcade. Either the aging of the building, or the lack of sanitation on behalf of the local Municipality, are the reasons why the majority of civilians have lost their appreciation and patience towards the building.

In spite of this, the Market seems to regard itself as a representative of a time when local market and retail commerce had been vital as far as town's financial welfare is concerned. On the other hand, its mild modern morphology with a repetition of architectural features and functional units, highlight an almost "industrial" sense of building. Last but not least is the concept of Byzantine and muslim typology met in several parts of the building, and is depicted in an interesting sense on the facade.

All those conclusions have led us to put forward an idea of preserving and re- utilizing, in order to ensure that the building remains a perpetual and integral part of regional and square history. A region where traditional stores and wandering dealers do exist, making it swinging between the options of being up- to date or remaining stuck on its recent past.

"The square into the building" New utilities in the Popular Market building in Serres

The Market Square seems unable to fulfill the standards which characterize a public place of walking, resting, accumulating or pausing the urban web. Its potential activities are totally flattened out by the presence of roads, and they are mainly detected on restricted spaces of pavements and safety islands. The project targets at an intervention into the building, by creating brand new utilities and supporting the concept of enlarging the suppressed free space.

Those new utilities concern both University students and the rest of population, in a duration of a whole day. Characteristic features of urban formation as crooked lines which compose the facade of the Market and nearby buildings have been the beginning of a synthetic manipulation. The building with its new shape organically participates in the perceptive Square environment, by its oblong and irregular form. Creating a "building into the building", would succeed to function of a "square into the building". A project which ensures the sense of current, causing no disturb to the special architectural features of the building.

"The square into the building" New utilities in the Popular Market building in Serres

In the ground floor it is allowed an unforced passage to the stage of the first floor by removing a block of spaces. The entrance of Library (first floor) is in the ground floor as well as supplements of University offices. An internet coffee bar is suggested in the block of stores of a sawal form (north-west part), in an effort to conceptually associate the utility with the industrial character represented by this characteristic form.

In the first floor there is the library which is extended with its reading rooms to the -until now- through empty arches of the upper stage. On the roof of a single- staged part of the Market, there is a scalable surface, functioning both as a ladder and as a shuttle. A high wall with slots brings light into the ground floor and becomes relative with the dominant part of the synthesis, the bar. A space, which lies above the first-floor stage on a light metallic stands and manages to visually restore the building's relationship with the nearby urban space.